Regeringskansliet
kn.remissvar@regeringskansliet.se med
kopia till elin.kronqvist@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över SMHI:s rapport översyn av förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete dnr KN2026/01456 sista svarsdag 2026-11-10

Sammanfattning

Länsstyrelsen ser positivt på hur SMHI har genomfört regeringsuppdrag att se över förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete (i följande text omnämnd ”förordningen”). SMHI ger också en bra beskrivning av befintliga problem med förordningens nuvarande utformning som motiverar SMHI:s förslag på ändringar.

Länsstyrelsen tillstyrker SMHI:s förslag om att fler myndigheter bör omfattas av klimatanpassningsförordningen samt att myndigheters ansvar bör breddas och förtydligas. Länsstyrelsen bedömer att dessa förslag skulle medföra att förordningen blir tydligare samt stämma bättre överens med hur arbete med klimatanpassnings bedrivs i praktiken. De skapar även möjligheter för Länsstyrelsen att stärka och utveckla sitt arbete som samordnande aktör på ett positivt sätt.

Länsstyrelsen tillstyrker SMHI:s förslag att bredda och förtydliga länsstyrelsernas uppdrag men avstyrker SMHI:s förslag på formulering av ny lagtext i förordningen 5 § punkt 3. Länsstyrelsen ger i stället ett nytt förslag på formulering av ändringen i lagtext som lyder: ”*Samverka med och stödja berörda aktörer i länet*”.

Övergripande synpunkter

Fler myndigheter bör omfattas av klimatanpassningsförordningen

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att fler myndigheter bör omfattas av förordningen. Länsstyrelsen tillstyrker också de förslag på nya myndigheter att inkludera i förordningen som utpekats av SMHI.

Att fler myndigheter omfattas av förordningen skulle medföra att fler myndigheter arbetar systematiskt och bidrar till klimatanpassningen av samhället vilket skulle stärka motståndskraften hos svenska myndigheter. Det bedöms medföra att klimatanpassning integreras i fler samhällssektorer vilket skulle motverka sårbarheter mot klimatförändringarna i de sektorerna. Med en gemensam utgångspunkt (förordningen) stärks också förutsättningarna för fler myndigheter att stödja varandra.

Bredda och förtydliga klimatanpassningsförordningen vad gäller myndigheters ansvar

Länsstyrelsen tillstyrker SMHI:s förslag att bredda och förtydliga klimatanpassningsförordningen vad gäller myndigheters ansvar. Länsstyrelsen tillstyrker också SMHI:s förslag att klimat- och sårbarhetsanalys ska tas fram för ansvarsområdet (för länsstyrelserna omfattas ansvarsområdet av länet) samt att begreppet ”myndighetsmål” ersätts med ”mål”. Förslagen skapar förbättrad möjlighet för Länsstyrelsen att stärka och utveckla sitt arbete som samordnande aktör i länet på ett positivt sätt.

Länsstyrelsen instämmer också med SMHI:s bedömning i avsnitt 5.1 i rapporten, att förslaget bidrar till att skapa bättre förutsättningar att också samordna processer för klimat- och sårbarhetsanalys med beredskapsförordningens risk- och sårbarhetsanalys då omfattningen på uppdragen blir likartad.

Länsstyrelsen vill dock understryka det som också lyfts fram av SMHI i rapporten, att förändringen innebär en ökad belastning på länsstyrelserna och ser att medel behöver tillföras för att uppgiften ska kunna genomföras. Förslaget kräver också ny vägledning som kan stödja hur länsstyrelserna ska navigera i bland annat avgränsning av klimat- och sårbarhetsanalysens omfattning och

detaljeringsgrad sett till myndighetens breda och omfattande ansvarsområde (länet).

Avsnitt 4.3 Bredda och förtydliga länsstyrelsernas uppdrag

Länsstyrelsen tillstyrker SMHI:s förslag till ändring av 5 § punkt 2, som innebär att länsstyrelsens analys av hur länet och, vid behov, angränsande län påverkas av klimatförändringarna genomförs inom ramen för klimat- och sårbarhetsanalys. Länsstyrelsen bedömer att förslaget medför att förordningen kommer stämma bättre överens med hur arbetet genomförs i praktiken.

Länsstyrelsen stödjer SMHI:s intention att ersätta nuvarande lagtext som ger Länsstyrelsen i uppdrag att stödja och följa upp sektorsmyndigheter, med en ny text som ger Länsstyrelsen skyldighet att samverka med och stödja berörda aktörer i länet.

Länsstyrelsen avstyrker nuvarande förslag på formulering av ny lagtext i 5 § punkt 3 i förordningen: ”*Samverka med och stödja regionen och övriga berörda aktörer i länet*”. Länsstyrelsen föreslår i stället följande formulering: ”*Samverka med och stödja berörda aktörer i länet*”.

Länsstyrelsen instämmer med SMHI:s bedömning att regionerna är viktiga aktörer för arbetet att klimatanpassa samhället utifrån sitt ansvar för bland annat kollektivtrafik, regional transportplanering, regional utveckling samt hälso- och sjukvård. Det gör dem således också till en viktig aktör för Länsstyrelsen att samverka med. Länsstyrelsen bedömer det däremot som olämpligt att utpeka regionerna i förordningen eftersom de inte bedöms omfattas av ett särskilt behov av stöd från Länsstyrelsen över andra ”berörda aktörer” som avses i SMHI:s förslag. Att utpeka regionerna i förordningen skulle belysa dem som viktiga aktörer att inkludera i klimatanpassningsarbetet, men det skulle inte enligt Länsstyrelsens bedömning, nödvändigtvis frambringa att regionerna utvecklar sitt bidrag till klimatanpassningsarbetet vilket Länsstyrelsen tolkar som del av SMHI:s intention. För det, bedömer Länsstyrelsen, krävs att regionerna tilldelas ett eget uppdrag att arbeta med klimatanpassning vilket de idag saknar. Slutligen ser också Länsstyrelsen en potentiell praktisk utmaning att genomföra uppdraget eftersom regionerna saknar motsvarande uppdrag att

arbeta med klimatanpassning, vilket skulle resultera i en ensidig skyldighet att samverka.

Länsstyrelsen författningsförslag för 5 § punkt 3, ”*Samverka med och stödja berörda aktörer i länet*” innebär att ingen enskild aktör pekas ut i lagtexten som särskilt viktig för Länsstyrelserna att samverka med eller stödja. Förslaget ger länsstyrelserna möjlighet att självständigt bedöma vilka aktörer som omfattas av begreppet ”berörda aktörer” samt prioritera samverkan med och stöd till dessa utefter individuell förmåga.

Länsstyrelsen vill slutligen understryka det som också lyfts fram av SMHI i rapporten, att SMHI:s förslag att ge Länsstyrelsen i uppdrag att samverka med och stödja berörda aktörer medför en ökad belastning på Länsstyrelsen eftersom fler aktörer kan tolkas inkluderas i begreppet ”berörda aktörer” i jämförelse med ”regionala sektorsmyndigheter” i nuvarande formulering. Eftersom förslaget medför en ökad belastning skulle ett beslut om ändring ser länsstyrelsen att mer medel behöver tillföras länsstyrelserna för att genomföra uppgiften.

Övriga föreslagna ändringar

Länsstyrelsen tillstyrker SMHI:s förslag om att en tredje punkt under 9 § i förordningen ska läggas till där det framgår att målen ska hållas aktuella genom att ses över och uppdateras vid väsentliga förändringar i verksamheten eller minst vart femte år. Länsstyrelsen tillstyrker också förslaget att ändra 10 § punkt 2; att stryka kravet för myndigheter att ”redovisa arbetet med att följa upp handlingsplanen” för att i stället fokusera på skyldigheten att ”dokumentera och följa upp handlingsplanen i syfte att fortlöpande förbättra arbetet”.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av länsråd Björn Forsberg med handläggare Per Kilström som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.